

KUTSESTANDARD

Metsamajanduse spetsialist, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Metsamajanduse spetsialist, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus   Metsanduse spetsialistid töötavad metsamajanduse ja puidu varumisega tegelevates organisatsioonides (ettevõtted, riigiasutused, metsaühistud jne). Nad tunnevad hästi metsa kui ökosüsteemi ja oskavad majandada metsi säästlikult ja heaperemehelikult. Metsamajanduse spetsialist, tase 5 on spetsialist, kes planeerib ja korraldab metsamajanduslikke töid ning kontrollib tehtud tööde kvaliteeti. Tema tööülesannete hulka käib nii metsakasvatamise kui puiduvarumise ja puidu veo korraldamine. Metsamajanduse spetsialist suhtleb oma töös tihedalt oma meeskonna liikmetega, klientidega ja partneritega.
A.2 Tööosad   A.2.1 Metsamajanduslike tööde planeerimine ja korraldamine   1. Metsauuenduse planeerimine ja korraldamine   2. Metsauuenduse hooldamise ja valgustusraie planeerimine ja korraldamine   3. Raie tulevaste puidu sortimendi prognoosimine   4. Raiete planeerimine ja korraldamine   5. Puidu sortimendi kvaliteedi ja mahu hindamine   6. Puiduveo planeerimine ja korraldamine
A.3 Töö keskkond ja eripära   Metsamajanduse spetsialisti töö toimub nii kontoris kui looduslikus keskkonnas ja välitingimustes. Tööaeg on pandlik, kuna metsamajanduse spetsialist planeerib oma tööd ja tööaega ise. Olenevalt hooajast sisaldab töö erinevaid ülesandeid. Metsas viibimine eeldab head füüsilist vormi ja tervist.
A.4 Töövahendid   Arvuti, nutiseade, telefon, sõiduk, relaskoop, talmeeter.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused   Kutsealal töötamine eeldab orienteerumisvõimet looduses, ruumilise mõtlemise võimet, otsustus- ja vastutusvõimet, pingetaluvust, koostöö- ja suhtlemisvalmidust ning füüsilist vastupidavust ja tervist.
A.6 Kutsealane ettevalmistus   5. taseme metsamajanduse spetsialistina töötavatel inimestel on kas   a) vastava taseme erialane kutseharidus või   b) keskharidus, erialane töökogemus ja läbitud erialane täienduskoolitus
A.7 Enamlevinud ametinimetused   metsatööde juht, metsameister, metsnik, praaker, metsakasvataja, puidulogistik, metsaülem

B-osa KOMPETENTUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Metsamajanduse spetsialist, tase 5 kutse saamiseks tuleb tõendada kõik kompetentsid (B.2.1 – B.2.2).

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Metsamajanduslike tööde planeerimine ja korraldamine	EKR tase 5
Tegevusnäitajad: 1. Planeerib ja korraldab metsauuenduse rajamist, arvestades kehtivaid nõudeid, metsaandmeid ja metsakasvatustlikke põhimõtteid. Hindab tehtud uuendustööde kvaliteeti. 2. Planeerib ja korraldab metsauuenduse hooldamist ja valgustusraiet, arvestades kehtivaid nõudeid, metsaandmeid ja metsakasvatustlikke põhimõtteid. Hindab tehtud metsauuenduse hooldamise ja valgustusraie kvaliteeti. 3. Prognoosib takseerandmetest lähtudes ja/või paikvaatluse alusel raiest tulevat puidu sortimenti ja eeldatavat mahtu. 4. Planeerib ja korraldab raieid, lähtudes tootmisülesandest ja arvestades kehtivaid nõudeid, metsaandmeid ja metsakasvatustlikke põhimõtteid. Hindab tehtud raie kvaliteeti. 5. Hindab puidu sortimendi kvaliteeti ja mahtu, lähtudes kvaliteedinõuetest, puidu sortimendi lehest ja mahu hindamise meetoditest. 6. Peab laoarvestust, lähtudes puidu sortimendist, mahust ning laoliikumise kannetest. 7. Planeerib ja korraldab puiduveo, arvestades ilmaolusid, lähte- ja sihtkohti, laoplatside eripära, teedevõrku ja ajalisi ning muid piiranguid.	
Teadmised: 1) metsabioloogia alused, sh põhilised puu- ja põõsaliigid, nende omadused ja kasvamine; 2) metsatüpoloogia; 3) metsakaitse alused, sh enamlevinud metsakahjustused; 4) metsatakseerimise põhimõtted; 5) topograafia alused; 6) metsainventeerimise töövahendid, nende kasutamise põhimõtted. 7) metsauuendamise võtted; 8) metsakultiveerimismaterjalide tüübid ja nende säilitusnõuded; 9) metsakasvatustlikud eesmärgid, võtted ja meetodid; 10) hooldus- ja uuendusraiate tegemise põhimõtted (puude valik, rinnaspindalade alammäärad, puistu raiekraadi/harvendusastme määramine jne); 11) puidu kvaliteedinõuded, puidurikked ja sortimenditähised; 12) puiduvarumise tehnoloogiad; 13) puidu koguse hindamise põhimõtted; 14) puidu laoarvestuse alused; 15) puiduveo korralduse alused; 16) metsamajanduslike tööde tehnoloogiad ja tehnoloogilise ahela toimimine; 17) GPS-seadmete ja kaartide kasutamise põhimõtted; 18) metsanduslikud infosüsteemid ja tarkavaralahendused, nende kasutamise põhimõtted; 19) geoinfosüsteemide kasutamise põhimõtted; 20) metsakorraldust ja metsa majandamist reguleerivad õigusaktid; 21) keskkonnakaitse, sertifitseerimise ja säästva metsanduse alused; 22) töökeskkonna ja -ohutuse alused; 23) metsaparanduse alused; 24) metsateede korrashoiu alused; 25) metsade kõrvalkasutus, sh jahikorraldus, puhkevõimalused jne.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.2 Metsamajanduse spetsialist, tase 5 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Töötab eesmärgipäraselt, planeerib oma aega ja tegevusi ning arvestab võimalike muutustega töökorralduses või ümbritsevates oludes. 2. Jälgib tähtaegadest ning töö etappidest kinnipidamist. 3. Vastutab enda ja oma meeskonna tööülesannete täitmise ees. 4. Osaleb meeskonnatöös ja annab oma panuse ühise tulemuse saavutamiseks. 5. Kasutab ise ja jälgib, et meeskonnaliikmed kasutaksid materjale ja töövahendeid heaperemehelikult ja säästlikult ning töötaksid ettevõtte kasumlikkust järgides. 6. Täiendab ennast tööalaselt, õpib ja omandab uusi oskusi ning töövõtteid, -meetodeid ja -tehnikaid; 7. Hindab oma töös ettetulevaid ohufaktoreid. Vältib ja ennetab metsa-, pinnase- ja keskkonnakahjustuste tekkimist ning võtabkasutusele abinõud riskide maandamiseks. Käitub ohuolukordades (nt metsapõleng) adekvaatselt, annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi ja kutsub professionaalse abi. 8. Langetab kiireid ja selgeid otsuseid ka mittetäieliku info alusel (sh keerulisi ja riski sisaldavad otsused). 9. Teeb koostööd klientide ja partneritega. 10. Kasutab oma töös arvutiit järgmistes osaoskustes: infotöötlemine, kommunikatsioon ja ohutus iseseisva kasutaja tasemel, sisuloome ja probleemilahendus algaja kasutaja tasemel (Lisa 1 - Digipädevuste enesehindamise skaala) 11. Valdab eesti keelt tasemel B2 ja vähemalt ühte võõrkeelt tasemel B1 (Lisa 2 - Keelte oskustasemete kirjeldused).	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-11062018-1.3/8k
2. Kutsestandardi koostajad	Tenek Mäekivi, Luua Metsanduskool Veiko Belials, Luua Metsanduskool Rainer Laigu, Riigimetsa Majandamise Keskus Mikk Vakkum, Talumets OÜ Andres Lavrenov, Tornator Eesti OÜ Peeter Olesk, Stora Enso Eesti Pille Meier, Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	12
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	11.06.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	26.04.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	6210 Metsanduse jms oskustöölised
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Forestry specialist, level 5
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	